

07.10.2019

Asia/9

§ 682

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2020–2023

HEL 2019-008170 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2020–2023 seuraavan lausunnon:

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen rahoitus on ollut liian alhaisella tasolla jo vuosia. Vuonna 2019 perustienpidon rahoitus on ollut ennätysalhainen, 85 miljoonaa euroa. ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen rahoitustasoa tulisi nostaa, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin alue on koko maan talouden veturi ja sen toimintaedellytykset tulee turvata huolehtimalla maantieverkon, siltojen ja raskaan liikenteen tarpeellisista investoinneista. Liikenneverkon palvelutasoa nostaviin pieniinkin investointeihin rahoitus ei ole riittänyt. Riittämättömän rahoituksen vuoksi huonokuntoisten päällysteiden osuus kasvaa jatkuvasti.

Helsingin alueen kehittyminen sekä liikenteen ja kuljetusten toimintavarmuuden turvaaminen edellyttävät valtion sitoutumista yhteishankkeisiin ja niiden rahoitukseen. Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina

toteutettavien kohteiden kustannuksiin. Välttämättömiä maanteiden parantamishankkeita rahoitetaan yhä enemmän kaupunkien rahoituksella. Maanteiden tienpidon kustannusjaossa tulisi noudattaa maantielakiin sekä Suomen Kuntaliiton ja Liikenneviraston hyväksymään ohjeistukseen (nk. sininen kirja) perustuvia yhteisesti sovittuja periaatteita.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämiseen siten, että se tukee MAL 2019 -suunnitelmassa esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on erittäin perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymä, Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä ja Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä. Kehä I:n kehittämistä tulisi jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Itäkeskuksen eritasoliittymän jatkosuunnittelun käynnistäminen on tärkeää, sillä Itäkeskuksen aluetta kehitetään lähivuosina voimakkaasti. Vuosaaren sataman toimintavarmuuden ja saavutettavuuden takaamiseksi tulisi panostaa Kehä III:n toimivuuteen ja poistaa tavaraliikenteelle haitallisia pullonkauloja.

Tieverkon tulee olla turvallinen ja mahdollistaa tehokkaat kuljetukset sekä kestävä yhdyskuntarakenne ja -liikkuminen. Tieverkon turvallisuuden ja toimivuuden takaamiseksi siltojen ja painumien korjauksille tulisi olla oma, muista investoinneista erillinen rahoituksensa.

Toiminta ja tavoitteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2020–2023 korostuu liikenteen rooli kokonaisvaltaisena palveluna. Liikennestrategiaan 2025 kootut tavoitteet on konkretisoitu hyvin neljän toimintalinjauksen avulla, mutta rahoituksen niukkuus asettaa haasteita tavoitteiden toteutumiseksi. Helsinkiin esitettyjen investointien määrä on erittäin pieni suhteessa liikkujien ja tavaraliikenteen määrään.

Suunnitelmassa korostuu myös turvallinen liikkuminen. Kehäteille asennetut valvontakamerat ovat rauhoittaneet selvästi väylien liikennettä. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tulisi myös Helsinkiin suuntautuville säteittäisille maanteille lisätä automaattista kameravalvontaa. Myös vaihtuvaa nopeusrajoitusjärjestelmää tulisi laajentaa etenkin Helsingin sisääntuloväylille, joilla liikenteen nopeustaso vaihtelee suuresti ajokelistä ja vuorokaudenajasta riippuen.

Maanteiden meluntorjunnan parantaminen jää suunnitelmassa liian vähälle huomiolle. Yhdyskuntarakenteen tiivistyessä meluhaitoille altistuvien määrä kasvaa vielä nykyisestä, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Nykyisten vanhojen, usein liian matalien ja huonokuntoisten melusteiden parantamisen pitäisi sisältyä suunnitelmaan.

Investointikohteet

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
---	---	---	------------------------------	--

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2020-2023 on tiehankkeita Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän: vain valtatie 7:n Purontien silta ja valtatie 3:n Pirkkolantien siltojen peruskorjaukset. Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka puuttuvat suunnitelmasta, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2020–2023:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaa valtakunnan vilkkaimman maantien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Hankkeen tiesuunnitelma on valmis ja rakennussuunnittelu pitäisi käynnistää viipymättä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2021–2023.

- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2021–2022.

- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024.

- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki Kaivoksela, lisäkaistat, linjautoliikenteen parantaminen ja melusteet (sisältää Kuninkaantammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeiden toteuttamiseen vuosina 2023–2024.

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.

- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin alueen maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet on esitetty HSL:n KUHA -suunnitelmassa.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2020–2023 on mahdollista antaa lausunto 31.10.2019 men-

nessä. Lausunnot on tällöin mahdollista ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia.

Suunnitelman sisällöstä

Uudenmaan ELY-keskuksen vastuulla on Suomen vilkkaimmin liikennöidyn ja valtakunnallisesti merkittävimmän alueen tienpito. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteensuunnitelma 2020–2023 kattaa Uudenmaan sekä Kanta- ja Päijät-Hämeen alueet. Liikennevastuualueeseen kuuluu yli 9 000 km maanteitä. Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka tiedossa oleva tienpidon rahoitus mahdollistaa. Suunnitelmassa ei esitetä suurimpia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii käytännössä eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta. Suunnitelmaa laadittaessa nykyisen hallituksen hallitusohjelma ja linjaukset eivät olleet vielä selvillä.

Tienpitoa on jo pitkään toteutettu yhä niukkenevin budjettivaroin, vaikka alue on jatkuvasti kasvussa. Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle on osoitettu määrärahat perusväylänpitoon ja joukkoliikennepalveluihin.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2019 on noin 85 miljoonaa euroa. Määräraha käytetään pääosin tiestön päivittäiseen kunnossa- ja ylläpitoon. Tieverkon parantamisinvestointeihin ei ole osoitettu lainkaan rahoitusta vuodelle 2019, eikä Helsingin kohteisiin suunnitelmakaudella 2020–2023.

Tienpidon perusrahoituksen ostovoima on laskenut kymmenessä vuodessa neljänneksellä, ja samaan aikaan liikennesuorite Uudenmaan ELY-keskuksen hallinnoimalla tieverkolla on kasvanut huomattavasti. Lisääntyvä liikenne lisää tiestön kulumista ja siten myös perusrahoituksen tarvetta.

ELY-keskuksen liikennestrategian päätavoitteina on tarjota elinkeinoelämälle hyvät toimintaedellytykset ja tehokasta logistiikkaa, sekä asukkaille sujuvaa arkea ja mahdollisuuksia kestäviin liikkumisvalintoihin. Tavoitteet on konkretisoitu neljän toiminta-linjauksen avulla: kustannustehokkaat kuljetukset, kestävä yhdyskuntarakenne ja liikkumisratkaisut, turvallisuutta kaikille tienkäyttäjille ja digitalisaatiolla uusia toimintamalleja.

Merkittävämmän lisän perustienpidon rahoitukseen ovat tuoneet valtakunnalliset lisärahoitusohjelmat: 600 miljoonan euron korjausvelkaohjelma vuosille 2016–2018 ja 364 miljoonan euron perusväylänpidon lisärahoitusohjelma vuosille 2017–2019. Ensin mainitusta ohjelmasta Uudenmaan ELY-keskuksen ylläpitämälle tieverkolle kohdistui yhteen-

07.10.2019

Asia/9

sä noin 51 miljoonaa euroa ja jälkimmäisestä noin 24 miljoonaa euroa. Näillä ohjelmilla on pystytty tilapäisesti pysäyttämään korjausvelan kasvu. Näiden kahden lisärahoitusohjelman merkitys tienpitoon oli hyvin merkittävä ja vastaavasti pudotus rahoituksen osalta ohjelmakausien nyt päättyessä on tuntuva.

Lopuksi

Pääkaupunkiseudun suurten liikennemäärien johdosta tiestö kuluu keskimääräistä nopeammin. Riittävän rahoituksen saaminen perustienpitoon on välttämätöntä, jotta liikenneverkon toimivuus ja turvallisuus voidaan taata. Perustienpitoon osoitetun rahoituksen vuosittaista tasoa olisi pysyvästi saatava nostettua nykyistä suuremmaksi, jotta korjausvelan kasvu saadaan taittumaan.

Pääkaupunkiseudun merkitys koko maan kehityksen ja elinkeinoelämän kannalta on keskeinen, joten rahoitusta olisi osoitettava selvästi nykyistä enemmän myös seudun investointihankkeisiin. Nykyisellään valtion rahoitus Uudenmaan ELY-keskukselle on hyvin vähäistä ja painottuu pieniin yksittäisiin parannushankkeisiin. Seudun liikenneverkkoa on pystyttävä kehittämään pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 30.7.2019
- 2 Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2020-2023
- 3 Vuoden 2019 hankkeet kartalla
- 4 Vuosien 2020-2023 hankkeet kartalla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 17.09.2019 § 458

HEL 2019-008170 T 08 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2020–2023 kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talous ja toimintaympäristö

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen rahoitus on ollut liian alhaisella tasolla jo vuosia. Teiden korjausvelkaa on tämän johdosta jouduttu vähentämään valtion tilapäisellä erillisrahoituksella. ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen rahoitustasoa tulisi nostaa, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin alue on koko maan talouden veturi ja sen toimintaedellytykset tulisi turvata huolehtimalla maantieverkon tarpeellisista investoinneista.

Helsingin alueen kehittyminen sekä liikenteen ja kuljetusten toimintavarmuuden turvaaminen edellyttävät valtion sitoutumista yhteishankkeisiin ja niiden rahoitukseen. Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina toteutettavien kohteiden kustannuksiin. Välttämättömiä maanteiden parantamishankkeita rahoitetaan yhä enemmän kaupunkien rahoituksella. Maanteiden tienpidon kustannusjaossa tulisi noudattaa maantielakiin sekä Suomen Kuntaliiton ja Liikenneviraston hyväksymään ohjeistukseen (nk. sininen kirja) perustuvia yhteisesti sovittuja periaatteita.

Valtion panostaminen maantieverkon kehittämiseen siten, että se tukee MAL 2019 -suunnitelmassa esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on erittäin perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä, Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä ja Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä. Kehä I:n kehittämistä tulisi jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Itäkeskuksen eritasoliittymän jatkosuunnittelun käynnistäminen on tärkeää, sillä Itäkeskuksen aluetta kehitetään lähivuosina voimakkaasti. Vuosaaren sataman toimintavarmuuden ja säävutettavuuden takaamiseksi tulisi panostaa Kehä III:n toimivuuteen ja poistaa tavaraliikenteelle haitallisia pullonkauloja.

Tieverkon tulee olla turvallinen ja mahdollistaa tehokkaat kuljetukset sekä kestävä yhdyskuntarakenne ja -liikkuminen. Tieverkon turvalli-

suuden ja toimivuuden takaamiseksi siltojen ja painumien korjauksille tulisi olla oma, muista investoinneista erillinen rahoituksensa.

Toiminta ja tavoitteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2020-2023 korostuu liikenteen rooli kokonaisvaltaisena palveluna. Liikennestrategiaan 2025 kootut tavoitteet on konkretisoitu hyvin neljän toimintalinjauksen avulla, mutta rahoituksen niukkuus asettaa suuria haasteita tavoitteiden toteutumiselle. Helsinkiin esitettyjen investointien määrä on erittäin pieni suhteessa liikkujien ja tavaraliikenteen määrään.

Suunnitelmassa korostuu myös turvallinen liikkuminen. Kehäteille asennetut valvontakamerat ovat rauhoittaneet selvästi väylien liikennettä. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tulisi myös Helsinkiin suuntautuville säteittäisille maanteille lisätä automaattista kameravalvontaa. Myös vaihtuvaa nopeusrajoitusjärjestelmää tulisi laajentaa etenkin Helsingin sisääntuloväylille, joilla liikenteen nopeustaso vaihtelee suuresti ajokelistä ja vuorokaudenajasta riippuen.

Maanteiden meluntorjunnan parantaminen jää suunnitelmassa liian vähälle huomiolle. Yhdyskuntarakenteen tiivistyessä meluhaitoille altistuvien määrä kasvaa vielä nykyisestä, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Nykyisten vanhojen, usein liian matalien ja huonokuntoisten melusteiden parantamisen pitäisi sisältyä suunnitelmaan.

Investointikohteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2020-2023 on tiehankkeita Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän: vain Vt 7:n Puroniityn sillan ja Vt 3:n Pirkkolantien siltojen peruskorjaukset.

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka puuttuvat suunnitelmasta, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2020–2023:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaisi myös tien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Hankkeen tiesuunnitelma on valmis ja rakennussuunnittelu pitäisi käynnistää viipymättä. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2021–2023.

- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2021–2022.

07.10.2019

- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024.

- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki Kaivoksela, lisäkaistat, linja-autoliikenteen parantaminen ja melusteet (sisältää Kuninkaantammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeiden toteuttamiseen vuosina 2023–2024.

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on talousarvioehdotuksessaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.

- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin alueen maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet on esitetty HSL:n KUHA -suunnitelmassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Pätynen, liikenneinsinööri: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi
Helena Ström, tiimipäällikkö, puhelin: 310 38571
helenastrom(a)hel.fi